

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kemenes László ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Varga Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen 18.661.108 forint és járulékai engedményezett követelés megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. május 7. napján kelt 22.G.21.570/2006/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2002. november 1-jén kötött alvállalkozói fuvarozási szerződés szerint a perben nem álló ... Kft. fuvarozási tevékenységet végzett az alperes részére. 2004. február 23-án kelt folyószámla egyeztetés alapján az alperes tartozása 7.931.226 forintot, míg követelése 2.141.567 forintot tett ki. A ... Kft. az alperessel szemben fennálló tartozását 2004. június 28-án átutalással teljesítette az alperesnek. A ... Kft. az alperessel szemben fennálló 7.931.226 forint követelését 2005. szeptember 14-én engedményezési szerződéssel a ... Kft.-re engedményezte.

Az alperesnek - szállítási szerződésekből eredően - a ... Kft.-vel szemben 20.554.580 forint tartozása keletkezett, az alperes követelése a ... Kft.-vel szemben a 2004. február 23-án kelt folyószámla egyeztetés alapján 3.156.100 forint volt, amelyet a ... Kft. 2004. június 28-án kelt bizonylatok szerint megfizette az alperesnek.

2004. július 20-án háromoldalú megállapodás jött létre a ... Rt., a ... Kft. és az alperes között. A megállapodás 3. pontjában a felek rögzítették, hogy a ... Kft.-nek 9.824.698 forint tartozása áll fenn a ... Rt.-vel szemben és megállapodtak abban, hogy ezt a tartozását a ... Rt. számára az alperes fogja megfizetni, és e teljesítéssel az alperesnek a ... Kft.-vel szemben fennálló tartozása 10.729.882 forintra csökken. Az alperes tartozása - figyelemmel a fenti 7.931.226 forint és 10.729.882 forint összegre - összesen 18.661.108 forint volt. A ... Kft. ezt a követelését 2006. február 2-án kelt szerződéssel a felperesre engedményezte.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 18.661.108 forint engedményezett követelés és ennek 2003. december 14. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai és a perköltség megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, nem vitatta, hogy a felperes jogelődeivel szemben 2004. február 23-án kelt egyenlegközlő szerinti tartozása állt fenn és azt sem, hogy a jogelődök az alperes követeléseként nyilvántartott összegeket teljesítette. Beszámítási kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a fuvarozási szerződések megkötésekor a felek abban állapodtak meg, hogy az alperes a felmerülő költségeit elszámolja oly módon, hogy az alperest költségátalányként a nettó számlaérték 5 %-a illeti meg, s számítása szerint a két jogelőd gazdasági társasággal szemben 11.015.015 forint követelése áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.661.108 forint tőkét, s ennek 2003. december 14. napjától 2004. december 31. napjáig járó évi 11 %, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, és 840.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000 forint illetéket. A határozat indokolása szerint a keresetet alaposnak, az alperes beszámítási kifogását alaptalannak ítélte. Megállapította, hogy az alperes és a felperes jogelődei között a Ptk. 488. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő fuvarozási szerződések jöttek létre, melyből eredően az

alperesnek a felperes jogelődeivel szemben 18.661.108 forint fuvardíj tartozása keletkezett. Az alperessel szemben fennálló követelés tárgyában a felperes és a jogelődei között a Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése szerinti engedményezési szerződés jött létre. Álláspontja szerint a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes volt köteles bizonyítani azt, hogy a felperes jogelődeivel szemben a 2004. február 23-án kelt egyenlegközlésben megjelölt, illetőleg a 2004. július 20. napján kelt megállapodásban foglalt tartozás-elismerésnek megfelelő tartozás - az időközbeni teljesítésekre figyelemmel - csökkent. Az alperes nem tett a perben olyan előadást, hogy a tartozása nem felel meg az okiratokban foglaltaknak, illetve azok időközben részben vagy egészben teljesítésre kerültek, így megállapította, hogy a felperesnek a perben igazolt összegű követelése fennáll az alperessel szemben. A beszámítási kifogás tekintetében pedig az alperes nem bizonyította, hogy az egymással szerződő gazdasági társaságok között olyan tartalmú megállapodás jött létre, hogy költségátalányként a nettó számlaérték 5 %-a illeti meg az alperest. Utalt arra, hogy a 2006. november 20-án tartott tárgyalást a bíróság azzal halasztotta el, hogy felhívta az alperest valamennyi bizonyítási indítványa megjelölése mellett a beszámítási kifogás jogi és ténybeli indoka teljes körű előterjesztésére. A bizonyításra kötelezett fél a perben állított megállapodást igazoló okirati bizonyítékot nem csatolt. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint, amennyiben a felek között az állított megállapodás létrejött, ezt a körülményt az alperes a többletköltségekről kiállított bizonylatokkal, számlákkal hitelt érdemlően alá tudta volna támasztani, továbbá az iratokat a beszámítási kifogás előterjesztésével egyidőben benyújthatta volna, ezért az alperes előterjesztett indítványának késedelme folytán a társaságok törvényes képviselőinek a meghallgatását mellőzte. Az elsőfokú bíróság a Pp. 141. §-ának (2) és (6) bekezdésére utalással az alperes beszámítási kifogását elutasította, és az alperest a kereset szerint marasztalta. A késedelmi kamatról a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése, a perköltségről pedig a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Az alperes eljárásjogi jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést terjesztett elő az ítélet hatályon kívül helyezése iránt, és kérte az elsőfokú bíróság kötelezését új eljárás keretében a bizonyítás kiegészítésére. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le teljes körű bizonyítást a beszámítási kifogás tárgyában, a 2007. április 17-én előterjesztett bizonyítási indítványa ellenére mellőzte a két társaság képviselőjének, ...-nak és ...-nak tanúkénti meghallgatását, akik szóban állapodtak meg az ún. 5 %-os költségátalányra vonatkozóan. Hangsúlyozta, hogy a képviselők között baráti kapcsolat volt, ezért nem tartották szükségesnek a megállapodás írásba foglalását, és az alperes ügyvezetője nyilatkozni tudott volna arról, hogy a költségátalány miként került elszámolásra a társaság könyveiben. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a Pp. 141. §-ának (2) és (6) bekezdésében írt rendelkezésekre, mert időben terjesztette elő bizonyítási indítványát, nem sértette meg a gondos eljárást, és a tanúmeghallgatás nem vezetett volna a per elhúzódsához.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, a levont jogkövetkeztetése is helytálló, és az eljárási szabályok megsértése nélkül hozta meg határozatát.

A fellebbezésében az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helytállóságát, csupán a beszámítási kifogása tekintetében a felperesi jogelőd társaságok képviselőinek, ...-nak és ...-nak tanúkénti meghallgatására tett bizonyítási indítványa mellőzését sérelmezte.

Az első fokú eljárásban az alperes a beszámítási kifogás ténybeli és jogi alapját nem igazolta.

Az iratokból megállapítható; az elsőfokú bíróság a 2006. november 20-án tartott tárgyaláson (10. sorszámú jegyzőkönyv) az alperest felhívta, hogy a felperessel szemben érvényesített beszámítási kifogásának jogi és ténybeli indokát teljeskörűen terjessze elő, valamennyi bizonyítási indítványa egyidejű megjelölésével, 30 napos előterjesztési kötelezettséggel, a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

Az alperes 2006. december 18-án kelt 11. sorszámú iratában a beadványa előterjesztésére további 30 nap engedélyezését kérte, s csupán 2007. február 13-án terjesztette elő a beszámítási kifogással kapcsolatos állításait tartalmazó 13. sorszámú beadványát, tanúk meghallgatását nem kérte. Ezt követően - az elsőfokú bíróság felhívásához képest késedelmesen - a 2007. április 17-én kelt és 2007. április 20-án benyújtott iratában indítványozta a fuvarozási szerződés tartalmára és a szerződés megkötésének körülményeire nézve ...- és ...- tanúkénti meghallgatását.

A Pp. 141. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság - ha ez a tényállás megállapításához szükséges -, a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjesztetni. Ha a bizonyítás lefolytatása az első tárgyaláson ennek ellenére nem lehetséges vagy csak részben lehetséges, a bíróság a tárgyalás elhalasztása mellett elrendelheti a per további előkészítését. A (6) bekezdés úgy rendelkezik, ha a felek valamelyike tényállításainak, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére - alapos ok nélkül késlekedik és e kötelezettségének a bíróság felhívására sem tesz eleget, a bíróság a fél előadása előterjesztésének

bevárása nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadása előterjesztésének bevárása a per befejezését nem késlelteti.

Miután az alperes a megadott határidőn belül a beszámítási kifogásának sem a ténybeli, sem a jogi alapját - az elsőfokú bíróság Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívása ellenére - semmivel nem igazolta, és az indítványát késedelmesen terjesztette elő, helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a Pp. 141. §-ának (1) és (6) bekezdésének alkalmazásával a tanúk meghallgatását mellőzte, és a rendelkezésre álló, kétségbe nem vont írásbeli bizonyítékok alapján határozatot hozott, figyelemmel arra is, hogy az alperes alapos ok nélkül késlekedett bizonyítási indítványa előterjesztésével, ennek teljesítése nyilvánvalóan a per befejezését késleltette volna, ezért megalapozatlanul hivatkozott az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárásjogi jogszabálysértésére.

A Fővárosi Ítéltábla a 2007. november 13. napján tartott fellebbezési tárgyalásra a peres feleket szabályszerűen megidézte. A Pp. 245. §-a értelmében a fellebbezési tárgyalásra szabályszerűen megidézetteknek vagy valamelyiküknek az elmaradása a tárgyalás megtartását és a fellebbezés elbírálását nem gátolja. Ilyen esetben a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A bíróság azonban, ha a meg nem jelentek valamelyikének meghallgatását szükségesnek tartja, erre tekintettel - a másodfokú eljárás során egyszer, új tárgyalási határnap kitűzésével - a tárgyalást elhalaszthatja.

A másodfokú bíróság a Polgári perrendtartás idézett szabályai alapján úgy ítélte meg, hogy a fellebbezési tárgyalást az alperes jogi képviselőjének távolmaradása ellenére megtartja. A jogi képviselő megbízásából a fellebbezési tárgyalás megkezdése előtt érkezett igazolási kérelemre tekintettel sem volt akadálya a fellebbezési tárgyalás megtartásának, mivel a Pp. 245. §-a kimondja, hogy a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési eljárás során felmerült költségének a megtérítésére. A felperes másodfokú perköltsége a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdése szerint megállapított és általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Budapest, 2007. november 13.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró